

ДНІПРОВСЬКА МІСЬКА РАДА
ДЕПАРТАМЕНТ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ І ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

просп. Дмитра Яворницького, 75, м. Дніпро, 49000, тел. (056) 744 30 36, тел. факс (056) 744 51 59
e-mail: porydok.zahist@dniprorada.gov.ua, ucz_dnipro@dmr.dp.ua

21.12.2021 № 1/9-641

На вх. № _____ від _____

Міському голові
Борису ФІЛАТОВУ

Про інформування населення

Шановний пане Борисе!

За повідомленням Дніпровського районного управління Головного управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій у Дніпропетровській області протягом 11 місяців 2021 року виникло 1437 пожеж. Загинуло від пожеж 36 осіб. З початку опалювального сезону кількість осіб, які загинули на пожежі, збільшилася майже на 40 %. Значна кількість пожеж виникає у житлових будинках через недотримання громадянами елементарних правил пожежної безпеки.

З метою запобігання виникненню пожеж, а також травмуванню та загибелі людей на пожежах просимо доручити організувати розповсюдження серед населення міста інформації щодо правил безпеки для запобігання виникненню пожеж у побуті:

– адміністраціям районів Дніпровської міської ради через підприємства, установи та заклади району серед їх працівників, а також через об'єднання співвласників багатоквартирних будинків, житлово-будівельні кооперативи серед мешканців багатоквартирних будинків, через голів квартиральних комітетів серед мешканців приватного сектору;

– департаменту житлового господарства Дніпровської міської ради через підпорядковані житлово-експлуатаційні підприємства, об'єднання співвласників багатоквартирних будинків, житлово-будівельні кооперативи, підприємства, що обслуговують багатоквартирні будинки серед мешканців багатоквартирних будинків;

– департаменту гуманітарної політики Дніпровської міської ради через підпорядковані заклади дошкільної та загальної середньої освіти серед батьків учнів та вихованців;

– департаменту соціальної політики Дніпровської міської ради через підпорядковані заклади соціального захисту під час роботи із соціально-незахищеними верствами населення.

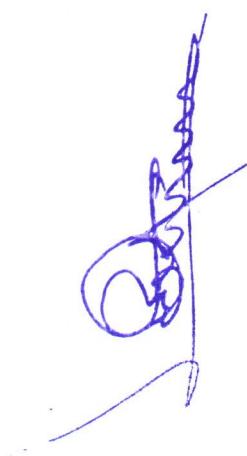
– інформацію про проведену роботу надати департаменту громадського порядку і цивільного захисту Дніпровської міської ради до 15.01.2022.

Додатки: на 9 арк. в 1 прим.

З повагою

Директор департаменту

Олександр ЧУДНОВСЬКИЙ

A handwritten signature in blue ink, appearing to be "Олександр ЧУДНОВСЬКИЙ". The signature is written vertically and includes a stylized circular mark or logo.

Додаток до листа

від 21.12.2021 № 119-641

ІНФОРМАЦІЯ

щодо правил безпеки для запобігання виникненню пожеж у побуті

Заходи пожежної безпеки при експлуатації електрообладнання

Жодна людина вже не мислить свого життя без побутових електроприладів. Але не слід забувати, що неправильне прокладення електродріт, несправності електромережі та електроприладів, а також недотримання правил пожежної безпеки під час користування ними призводить до пожеж.

Щорічно в Україні через порушення правил монтажу та експлуатації електроустановок, побутових електроприладів виникає понад 10 тис. пожеж та загорянь, тобто 21% від загальної кількості. У Дніпропетровській області щороку з цієї причини маємо майже 1 тис. надзвичайних подій.

Найчастіше пожежі виникають від короткого замикання, перевантаження електромережі, утворення великих переходних опорів підключених до електромережі і залишених без нагляду електроприладів (чайників, прасок, електроплит тощо).

Призвести до пожежі може також і користування цими пристроями без неспалимих підставок або вмикання їх в електромережу поблизу легкозаймистих предметів.

Розглянемо найпоширеніші причини виникнення пожеж при експлуатації електрообладнання.

Коротке замикання, тобто зіткнення двох дротів, може статися через порушення їх ізоляції, неправильну ізоляцію стикових місць, механічне пошкодження дротів. Воно може бути викликане несправністю розеток, попаданням на електропроводку води тощо. При короткому замиканні опір у мережі різко зменшується, а сила струму збільшується, що призводить до значного зростання тепловиділення й наступного загоряння електроізоляції та дроту.

Пожежа виникає і від **перевантаження електромережі**. У побутових умовах воно може трапитись при одночасному паралельному вмиканні у мережу багатьох споживачів струму (praski, електроплити, водонагрівача, пральної машини тощо), а також подовжувачів з кількома розетками.

Щоб не допустити пожежі внаслідок короткого замикання, слід стежити за справністю електромережі, оберігати від пошкоджень ізоляцію, своєчасно замінювати пошкоджену проводку новою.

Не можна зав'язувати електричні дроти вузлами, прибивати їх цвяхами або підвішувати на цвяхи.

З'єднувати дроти слід тільки за допомогою пайки, зварювання, опресування, а також спеціальними затискувачами.

Необхідно створити умови для охолодження електродротів та приладів. Саме тому не можна розміщувати телевізори та радіоапаратуру у глухих меблевих нішах, близько до стіни тощо.

Небезпечно порушувати правила користування електричними прасками, електрочайниками, електрокип'ятильниками тощо. Так, якщо ввімкнений електрокип'ятильник залишити без нагляду, то вода википає повністю, від високої температури розжареного нагрівача виникає займання, що переходить у пожежу.

Якщо електрочайник не має автоматичного вимикача, то у разі википання води корпус чайника нагрівається до високої температури й плавиться, що призводить до пожежі.

Електрична плита у разі порушення правил експлуатації також може спричинити пожежу, особливо, коли безпосередньо біля нагрівальних елементів сушать білизну, складають папір, інші легкозаймисті предмети.

Головне, що призводить до виникнення пожежі при користуванні електричною праскою, коли праска залишається ввімкненою в електромережу і стоїть «підошвою» на тканині, що прасується.

Дуже небезпечні й обігрівальні прилади з відкритими спіралями, особливо виготовлені власноруч, так звані «козли». Коротке замикання дротів у таких електроприладах нерідко стає причиною виникнення пожеж.

Категорично забороняється замість електричних запобіжників використовувати саморобні «жучки», а також каміни, електроплитки кустарного виробництва.

Будь-які електротехнічні роботи має виконувати кваліфікований електрик.

У разі загоряння електроприладів чи електропроводки під напругою ні в якому разі не можна використовувати воду для гасіння, бо вода проводить електричний струм, тож можна тяжко травмуватися. Коли виникла така ситуація, слід негайно вимкнути електромережу, а потім загасити вогонь, що розповсюджується по проводці чи прилеглих легкозаймистих матеріалах.

Заходи пожежної безпеки при експлуатації опалювальних приладів

Через порушення правил улаштування печей та інших опалювальних приладів (АГВ, котлів тощо), а також неправильне користування ними зазвичай виникає чимало пожеж та загорянь, особливо у осінньо-зимовий період.

Як же запобігти лиху?

Передусім, слід пам'ятати, що перед початком опалювального сезону всі опалювальні прилади необхідно ретельно перевіряти, а у разі виявлення пошкоджень чи несправностей - ремонтувати.

Чищення димоходів та самих опалювальних приладів від накопиченої сажі потрібно здійснювати перед початком опалювального сезону та впродовж нього, а саме:

- опалювальні печі періодичної дії на твердому та рідкому паливі – не рідше одного разу на три місяці;
- печі та осередки вогню безперервної дії – не рідше одного разу на два місяці;
- кухонні плити – щомісяця.

Ці вимоги, насамперед, пов'язані із здатністю сажі (вуглецю) самозагорятися під дією вологи.

Пам'ятайте, що димарі на горищах слід білити вапном чи глиною. Димарі будівель, що мають покрівлю з легкозаймистих матеріалів, повинні обладнуватися надійними іскрогасниками.

Печі та інші опалювальні прилади повинні мати протипожежні розподіли (відступи) від спалимих конструкцій, виконані згідно з вимогами будівельних норм.

Біля кожного опалювального приладу перед топковим отвором на дерев'яній підлозі слід прибити металевий лист розміром не менше 0,5м x 0,7 м.

Відстань від опалювальних приладів до домашніх речей (шаф, стільців, столів, ліжок) повинна перевищувати 0,7 м, а від топкових отворів – 1,25 м.

Грубки печей слід припиняти топити до того часу, як родина вкладатиметься спати, адже у разі виникнення пожежі біду практично ніхто вчасно не помітить.

Під час експлуатації пічного опалення не дозволяється:

- залишати без нагляду печі, що топляться, або ж доручати наглядати за ними малюкам;
- користуватися печами й осередками вогню, що мають тріщини;
- розміщувати паливо та легкозаймисті матеріали й речовини безпосередньо перед топковим отвором;
- зберігати незагашені вуглини та золу в металевому посуді, встановленому на дерев'яній підлозі або у спалимій підставці;
- сушити та складати на печах одяг, дрова, легкозаймисті матеріали та предмети;
- використовувати для розпалювання печей ЛЗР та ГР, топити вугіллям, коксом і газом печі, не пристосовані для цього;
- використовувати дрова, довжина яких перевищує розміри паливника або топити печі з відкритими дверцятами;
- використовувати вентиляційні та газові канали як димоходи;
- улаштовувати на димових трубах антени телевізорів, радіоприймачів тощо;
- допускати перекал печі;
- улаштовувати в помешканні тимчасові печі.

Попередження пожеж через дитячі пустоші з вогнем

Дуже часто винуватцями пожеж є діти. На жаль, реалії сьогодення такі, що більшість батьків, аби задоволити потреби сім'ї, змушені багато працювати і не приділяє достатньо уваги своїм дітям. Залишені без нагляду дорослих, дітлахи обирають собі за іграшку сірники, що приваблюють яскравими обгортками та гучним торохканням зсередини, чи залишенні будь-де запальнички.

В основі дитячих пустошів із вогнем лежить безмежна допитливість, бажання пізнати навколишній світ, наслідування дорослим, які щоденно користуються вогнем, відсутність страху перед можливою загибеллю. Додайте сюди відсутність нагляду з боку дорослих та невмілі дії в екстремальних ситуаціях – і є усі чинників для трагедії.

Бажання виховувати у дітей самостійність уже з раннього віку зrozуміле й заслуговує схвалення. Проте ризикує той, хто пов'язує її з непосильними завданнями, коли малечі дозволяють розпалювати печі, користуватися без нагляду дорослих газовими приладами, вмикати електричні праски, плитки, радіоприймачі та телевізори, дають до рук сірники та запальнички.

У своїх іграх та забавах діти завжди копіюють дорослих, які пораються біля печі, газової плитки, палять цигарки. Часто ці спроби закінчуються трагічно.

Щороку в Україні, від дитячих пустошів чи необережного поводження із вогнем, на пожежах гине 120-140 дітей. На Дніпропетровщині з року в рік вогонь забирає життя у 5-10 неповнолітніх, травмує 5-7.

Щоб уникнути біди, слід пам'ятати, що дітям категорично заборонено:

- бавитися із сірниками, палити папір та інші предмети у приміщеннях;
- переносити відкритий вогонь з одного місця на інше;
- без нагляду дорослих запалювати вогнища із сухого листя, сміття, різних відходів та інших матеріалів, а також залишати їх непогашеними після пікніків на природі;
- чіпати гаряче вугілля у плиті;
- вмикати електричні та газові прилади: дітям молодшого віку без дорослих, старшим – якщо вони не оволоділи правилами експлуатації побутових електроприладів;
- класти іграшки та інші предмети на гарячі плити або ж на опалювальні електроприлади;
- запалювати легкозаймисті предмети чи рідини.

Попередження пожеж від необережного поводження з вогнем і паління

Причини пожеж майже завжди пов'язані з діяльністю людини і в більшості випадків залежать від того, наскільки точно вона дотримується усіх вимог безпеки.

Аналіз свідчить, що понад 50% пожеж та загорянь виникає від необережного поводження з вогнем, а це більше ніж 26 тисяч надзвичайних

подій на рік. На Дніпропетровщині через необережність у поводженні з вогнем щороку трапляється до 2 тис. пожеж та загорянь.

Біди можуть завдати звичайні сірники, якщо користуватися ними недбало. Необхідно пам'ятати, що не можна користуватися ними у місцях, де є легкозаймисті матеріали чи рідини (бензин, гас, папір, сіно, солома тощо). Трапляється, що при запалюванні сірника відлітає запалена сірчана голівка. Помітити, куди вона впала непросто, проте ця «крихітка» може спричинити велику біду, привести до значних матеріальних збитків чи навіть загибелі людей. Тож використані сірники не слід кидати будь-де, слід переконатись в тому, що полум'я згасло, і покласти в попільницю чи пристосовану під неї бляшанку.

Чималу загрозу становлять курці. Залишаючи поза увагою те, що паління шкодить здоров'ю самих любителів тютюну й оточуючих їх людей, яких лікарі звуть пасивними курцями, воно нерідко стає причиною пожеж та загорянь у житлі. А якщо паління суміщати з розпіттям спиртних напоїв, біда рано чи пізно неминуча. Статистика свідчить, що 75% усіх загиблих і травмованих у вогні – це особи, що перебували у стані алкогольного сп'яніння.

Необхідно бути уважним під час користування свічками. Забороняється закріпляти їх на столах, на паперових коробках, на стільцях чи підвіконні, використовуючи розтоплений віск чи стеарин, адже у разі якщо свічка впаде чи доторить, вона може спричинити пожежу. Для свічок потрібно мати спеціальні невисокі металеві підсвічники або ж ставити їх на неспалимі матеріали. Дуже небезично використовувати свічки на горищах, у коморах, у тісних приміщеннях, де може загорітися павутиння, пил, папір, речі, що тут зберігаються. У цих випадках слід користуватися ліхтарем.

Практично у кожному домі є газові прилади (плити, колонки, газобалонні установки тощо). Вони потребують надзвичайної обережності при користуванні, адже наслідки порушень правил пожежної безпеки можуть бути просто катастрофічними.

Не можна залишати відкритими крани газових приладів та газопроводів, запалювати горілки, не переконавшись, що вони були попередньо закриті. Все це може привести до вибуху внаслідок скупчення газу в приміщенні.

Внутрішню газову проводку необхідно виконувати зі сталевих труб. Приєднання газових плит дозволяється і за допомогою гумових чи гумовотканинних рукавів. Проте вони повинні мати сертифікат якості. Це надзвичайно актуально, оскільки останнім часом широко використовуються імпортні газові плити та комплектуючі до них, зокрема пластмасові з'єднувальні трубки чи шланги у металевім обплетенні, що дуже небезечно. У них можуть утворюватися тріщини, через які у приміщенні надходитиме газ.

Газові колонки для нагріву води (водонагрівачі) не можна кріпити безпосередньо на спалимі конструкції, тільки на оштукатурені, облицьовані неспалимими чи важкозаймистими матеріалами, до того ж на відстані не менш як 3 см від стіни.

Важливо у приміщеннях, де є газові прилади, мати природну чи штучну вентиляцію для запобігання скученню газу та його вибуху.

Залишенні на газовій плиті без нагляду чайник чи каструлля нерідко спричиняють пожежу.

Установку газових приладів, монтаж чи ремонт газопроводів повинні виконувати тільки кваліфіковані фахівці.

У разі виявлення в приміщенні запаху газу слід негайно припинити користування газовим приладом, не можна запалювати сірників, палити, вмикати в мережу електроприлади. Необхідно прочинити вікна і викликати аварійну газову службу.

Протипожежні вимоги до житлових будинків та квартир

Щоб уникнути пожежі в житловому будинку, квартирі чи на подвір'ї, необхідно дотримуватись таких правил пожежної безпеки:

- утримувати в справному стані електромережі, електричні, газові та опалювальні прилади і дотримуватися заходів безпеки при їх експлуатації;
- дотримуватися заходів безпеки при користуванні предметами побутової хімії при проведенні ремонту у квартирах із застосуванням лаків, фарб;
- додержуватися у будівлях підвищеної поверховості встановленого протипожежного режиму (utrимувати вільними евакуаційні виходи на балконах та лоджах, утримувати в справному стані обладнання, яке входить до системи протидимного захисту будинку);
- не захаращувати сходи, холи, коридори загального користування та підходи до засобів пожежогасіння, евакуаційні люки верхніх поверхів;
- не дозволяти будівництво сараїв, гаражів та інших будівель у протипожежних розривах;
- не дозволяється складувати в квартирі пально-мастильні та інші легкозаймисті і горючі речовини або матеріали;
- не дозволяється захаращувати протипожежні розриви між будівлями, проїзди до житлових будинків, під'їзи до джерел протипожежного водопостачання, запасних евакуаційних виходів і пожежних драбин.

Пожежа виникне, якщо ви:

- залишаєте дітей без нагляду серед побутових електро-, газових приладів, а також зберігаєте у доступних малечі місцях сірники чи запальнички;
- палите у ліжку, особливо напідпитку, кидаєте недопалки чи використані сірники будь-де;
- розміщуєте електричні та освітлювальні прилади біля штор, шпалер, дерев'яних конструкцій;
- вмикаєте в розетку одночасно кілька електроприладів, використовуєте без потреби «трійники», забуваючи, що сумарна потужність проводки розрахована на 1,5 кВт;

– використовуєте бензин, побутові чи технічні розчинники для чищення одягу поблизу джерел відкритого вогню чи сушите білизну над піччю, газовою або електричною плитою з увімкненими горілками;

– невірно, із порушеннями правил пожежної безпеки влаштували електромережу у квартирі чи надвірних побутових приміщеннях або ж вона несправна.

Дії населення у разі виникнення пожежі

Якщо виникла пожежа, необхідно:

- негайно викликати пожежну охорону по телефону 101. При цьому необхідно назвати адресу, кількість поверхів у будинку або висоту споруди, місце виникнення пожежі, обстановку, наявність людей, а також повідомити своє прізвище;

- по можливості вжити заходи до евакуації людей;
- по можливості знести румунти місце події;
- зустріти пожежних, що поспішають на допомогу.

Якщо пожежа виникла в квартирі:

- негайно викличте пожежних - самі або попросіть допомоги у сусідів чи перехожих;

- повідомте про надзвичайну подію сусідів, що мешкають на одному з вами поверсі та поверхами вище;

- виведіть з небезпечної зони людей – насамперед, дітей та осіб похилого віку;

- знести румунти електромережу у квартирі, щоб уникнути ураження електричним струмом;

- не чекаючи приїзду пожежних, починайте за допомогою підручних засобів (вогнегасників, цупкої зволоженої тканини, води з внутрішніх пожежних кранів на сходах) гасити пожежу, проте будьте надзвичайно обережні, не зневажайте небезпеку.

Якщо пожежа виникла у під'їзді:

- негайно викличте пожежних, повідомте про пожежу сусідів, вийдіть разом з ними на сходові клітини, захопивши відра з водою, цупку тканину, вогнегасники;

- спробуйте визначити, де осередок загоряння (у квартирі, поштових скриньках, сміттєпроводі, ліфтовій шахті чи кабіні тощо);

- у разі сильного задимлення сходових клітин, ввімкніть вентиляцію, щільно зчиніть двері квартири, щілини затуліть зволоженою тканиною (цупкою – на зразок ковдри), щоб уникнути поширення диму по квартирі.

Якщо пожежа виникла у ліфті:

- при перших ознаках пожежі у кабіні ліфта або ліфтовій шахті негайно повідомте про це диспетчера, натиснувши кнопку «виклик» у кабіні;

- якщо ліфт рухається, не намагайтесь зупинити його – дочекайтесь зупинки. Виходячи з кабіни, заблокуйте двері, аби ніхто інший не зміг скористатися ним і потрапити в пастку;
- попросіть сусідів викликати пожежних або по можливості допомогти загасити пожежу. При гасінні вогню не заходьте до кабіни, адже через коротке замикання дротів вона може почати рухатися;
- пам'ятайте, що кабіна знаходиться під напругою, тому небезпечно гасити її водою: слід користуватися порошковим чи вуглекислотним вогнегасником, сухим піском, цупкою тканиною тощо;
- якщо внаслідок короткого замикання ліфт зупинився між поверхами, а пожежа сталася поза ліфтовою кабіною, здійміть галас, привертаючи увагу перехожих чи сусідів, стукайте по стінах кабіни. Спробуйте за допомогою підручних засобів (ключів, парасольки тощо) прочинити автоматичні двері ліфта і вибратися з нього самотужки чи за сторонньою допомогою. Зважайте на небезпеку впасти в ліфтову шахту;
- якщо залишити кабіну ліфта самотужки не вдається, до прибуцтя допомоги прикрийте ніс та рот хусткою, рукавом, носовичком, зволоженим водою, молоком, слиною, будь-якою іншою рідиною, зберігайте витримку та спокій.

Правила, яких слід дотримуватися при гасінні пожежі та рятуванні потерпілих на ній:

- перед тим, як увійти до палаючого приміщення, треба накритися з головою мокрим простирадлом, цупкою тканиною;
- двері у задимлене приміщення слід прочиняти обережно, поволі, залишаючись під надійним захистом стіни, інакше полум'я, що спалахнуло від різкого припливу повітря, завдасть вам опіків та травм;
- у сильно задимленому приміщенні пересуватися треба поповзом чи низько схиливши;
- для захисту від чадного газу по можливості слід дихати крізь зволожену тканину;
- якщо сталося займання одягу, треба лягти на підлогу (землю) та перекачуватися для збиття вогню. Ні в якому разі не можна бігти – полум'я від цього тільки збільшиться;
- побачивши людину у палаючому одязі, треба накинути на неї пальто, плащ чи будь-яку цупку тканину та щільно притиснути;
- при гасінні пожежі слід використовувати вогнегасники, пожежні крані, а також воду, пісок, землю, простирадла тощо;
- для ефективного гасіння речовини слід спрямовувати в осередок горіння, до того ж не на саме полум'я, а на поверхню, що горить;
- якщо горить вертикальна поверхня, воду треба лiti на її верхню частину;

– перша допомога має бути спрямована на припинення впливу на потерпілого високої температури. Пам'ятайте, що вертикальне положення тіла сприяє поширенню опіків.

Малі діти у разі виникнення пожежі часто від страху ховаються під ліжка, у шафах, забиваються у куток. Тому у їх пошуках варто оглянути насамперед ці місця.

Під час пожежі небезпечно:

- боротися з вогнем самотужки, не покликавши на допомогу пожежних;
- намагатися залишити приміщення через задимлений довгий коридор чи сходами оскільки продукти горіння надзвичайно токсичні (кількох хвилин перебування у зоні задимлення досить, щоб отримати смертельну дозу), до того ж можна отримати опіки легенів;
- спускатися по водостічних трубах або з вікон за допомогою простирадл та мотузок – падіння неминуче;
- стрибати з вікон: кожен другий стрибок із висоти 4-го поверху закінчився загибеллю людини;
- забувати, що перший ворог не вогонь, а дим, який сліпить та ускладнює (перекриває) дихання;
- гасити водою легкозаймисті рідини, електроприлади, увімкнені в електромережу;
- відчиняти вікна чи двері, що призводить до поширення вогню;
- користуватися ліфтом, якщо горить ліфтова шахта чи задимлений під’їзд, а ви не знаєте, де осередок вогню.